

Güle Güle Ahmet Beşe (1961-2023)

Goodbye Ahmet Beşe

Gamze ŞENTÜRK¹

Bu yazı, 31 Ocak 2023 tarihinde amansız bir hastalık yüzünden aramızdan ayrılan, büyükten küçüğe herkesin sevgisini kazanmış, güler yüzü ve içtenliği ile hep hatırlayacağımız hocamız sevgili Prof. Dr. Ahmet Beşe'nin ardından onu anmak, onu anla(t)mak ve ona yürekten minnettarlığımı sunmak için kaleme alınmıştır. Alanında başarılı bir eğitmen olan ve tanıdığı herkese insanlığıyla örnek teşkil eden hocamız yaptığı çalışmalar, yetiştirdiği öğrencileri ile hiçbir zaman unutulmayacak eşsiz bir insandır. Onun yetiştirdiği öğrencisi ve aynı zamanda bir meslektaşısı olarak -her ne kadar böyle bir yazıyı yazmak içimde bir burukluk bırakmış olsa da- onunla yan yana gelme fırsatı yakalayıp onun tatlı sesinden Amerikan Tiyatrosu dinlemek ve bilgilenmek, aynı zamanda da onun sevecenliğinden payıma düşeni almış olmak mutluluk verici ve insanı şanslı hissettiren bir durumdur. Çalışmaları ve yetiştirdiği pırıl pırıl nice öğrencisi ve meslektaşısıyla hatırlayacağımız hocamız, akademik bilgisi ve tecrübesinin yanı sıra samimiyeti ve güler yüzü ile bizlerde hep hatırasını sürdürecektir.

Öğrencisine bir babanın sevecenliğiyle ve bir dostun içtenliğiyle yaklaşan Ahmet Hocamız, her zaman disiplinli ve planlıydı. Çalışmalarına büyük bir önem verir ve onları büyük bir titizlikle yapardı. Ondandır okul yıllarında “Yazma Becerileri” ve “Amerikan Tiyatrosu” derslerini alma fırsatım olmuştu. Amerikan Tarihi, Kültürü ve Edebiyatı alanında uzman olan Hocamız, derslerini anlatırken jestler ve mimikler kullanarak derslerine öğrencilerinin ilgisini çekmeyi başarırdı. Amerikan Tiyatrosu derslerini anlatırken onunla heyecanlanır, adeta tiyatronun gelişim dönemlerini o dönemdeymiş gibi yaşırdık. Hele de oyunları anlatırken teatral dilini kullandığında bizi adeta büyülerdi. Ondandır *Allahın Ayısı*'ndeki (*Hairy Ape*/1922)

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, gamzesenturk_26_01@hotmail.com

Yank karakterini ve *Satıcı'nın Ölümü*'ndeki (*Death of a Salesman/1949*) Willy Loman karakterini dinlemek müthiş heyecan vericiydi.

Ahmet Hocamızın düzenli bir insan olduğunu odasının tertibinden, masasının düzeninden, kitaplarının kitaplığına özenli dizilişinden ve aldığı düzenli notlarından anlamak hiç de zor değildi. Odasında her şey yerli yerindeydi. İtinayla düzenlenmiş odasında o kadar çok kitap vardı ki hocamız onlara gözü gibi bakardı. Hepsini tıpkı odası gibi tertemiz ve gıcır gıcır dururdu. Ahmet Hocamız kitaplarına özel bir özen gösterirdi ve öğrencilere okunmak üzere verdiği kitaplara onların da titiz ve özenli davranmasını isterdi. Odasında duvarına astığı Amerikan kültürünü yansıtan Kızılderili maskesi oldum olası hep ilgimi çekmişti. Onun yanına sohbet etmeye gittiğimde ve ayrıca ondan ders almak için odasında bulunduğumda o maskenin karşısına oturur ve ona uzun uzun bakardım. Sanki o maske orada sohbetimize katılırdı. Sanki onun da Amerikan kültürü ve edebiyatı üzerine bize anlatacak çok şeyi vardı.

Derslere her zaman zamanında gelen, büyük bir dikkatle derslerini anlatıp günümüzün güzel geçmesini sağlayan Ahmet Hocamız, mizahi yönü yüksek bir insandı. Derslerde kimi şakalar yaparak bizi çoğu kez güldürürdü. Mizahı yönünün bu denli gelişmiş olması onun aslında ne kadar zeki bir insan olduğunu da bize gösterirdi. Ahmet Hocamız akademik donanımının yanı sıra sürekli gülen yüzüyle ve doğallığı ile öğrencilerinin kısa sürede sevgisini ve saygısını kazanmayı başarırdı. Nitekim öğrencileri dışında üniversitedeki hocalar ile de iyi anlaşığına ve içten davranışlarıyla onlar tarafından sevildiğine ben dâhil pek çok öğrencisi de şahit olmuştur.

Eminim ki Amerikan Tiyatrosu dersleri istisnasız tüm öğrencilerin ilgisini çeken bir dersti. Aslında bu ders, ders gibi olmanın ötesinde öğrencilerini eğlendiren ve eğlendirirken eğiten bir gösteri gibiydi. Sanki biz bir ders dinlemiyor, teatral yeteneğini konuşuran bir oyuncuyu sahnede izliyor gibiydik. Bu oyuncu ki jest ve mimiklerini iyi konuşturur, sözcüklerinin büyüyle seyircisini alıp bir oyunun içine bir karakter gibi dâhil ederdi. O yıllarda beni en çok etkileyen oyunlar, hiç kuşkusuz Eugene O'Neill'in *Allah'ın Ayısı*, Arthur Miller'in *Satıcının Ölümü* ve Edward Albee'nin *Kim Korkar Virginia Woolf'tan?* (*Who is Afraid of Virginia Woolf?*/1966) adlı oyunlarıydı. Sanki bu oyunlar Ahmet Hocamızın dilinden ve jest ve mimiklerinde daha bir güzel görünürdü gözümüze. Nitekim Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarında Hocamız son iki oyun üzerine çalışmıştı ve bunun yanı sıra *Amerikan Tiyatrosu'nda Aile ve Başarı Düşü: Arthur Miller ve Edward Albee* (2007) üzerine bir de kitap yazmıştı. Ondaki "Amerikan Tiyatrosu" dersini alıp sonrasında bu kitabı okuduğumda bu iki yazarı daha çok sevmişim sanki. Hocamızın o teatral anlatımının yanı sıra akademik anlamda donanımlı olduğunu gösteren bu kitabını okuduğumda kafamda çoğu şey daha da netleşmişti.

Amerikan Tiyatrosu derslerini anlatırken Hocamız, her zaman öğrencisinin oyunu gerçekten okuyup okumadığını kolayca anlayabilirdi. Sorduğu sorularla öğrencisini adeta bir sınavdan geçirirdi. Oyunu okumamış olsa bile öğrencisini asla incitmez, adeta onu oyunları okumaya ve eğer alanında başarılı biri olmak ve kendini geliştirmek istiyorsa daha çok çalışmaya teşvik ederdi. Oyunları öğrencilerine anlattırırken, “Oyunu karşınızdaki kişinin anlaması için Dudu teyzeye anlatır gibi anlatın” derdi. Bu repliği eminim ki tüm öğrencilerinin aklında kalan taze bir anıdır.

Ahmet Hocamız iyi bir insan olmanın yanı sıra alanında da hızla başarı merdivenlerini tırmanan müthiş bir insandı. İlerde çok büyük işlere imza atacağını hep hissettirmiştir. Öyle ki hocamız İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde Bölüm Başkanlığı yapmak, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu’nda ve Yabancı Diller Yüksekokulu’nda müdürlük görevinde bulunmak gibi idari anlamda başarılı görevler sürdürmüştür. Nitekim Profesörlüğünü aldıktan sonra da Kırgızistan-Manas Üniversitesi’nde üst düzey görevlerde bulunmuştur. Bulduğu idari görevlerde her zaman tecrübesini konuşuran ve kısa sürede kendisini herkese sevdiren Ahmet Hocamız öğrencilerinin yanı sıra pek çok insanın kalplerinde kendine güzel bir köşe yapmayı da başarmıştır. 62 yıla sığan yaşamında pek çok insanın sevgisini kazanmış ve hafızalarda güzel bir yer edinmiştir.

Okul yıllarında en güzel geçen derslerden biri olan “Amerikan Tiyatrosu” dersi belki de Ahmet Hocamızın anlatımından daha bir güzel görünürdü öğrencisinin gözünde. Oyunları en ince ayrıntısına kadar tahlil eder, adeta oyunun bir karakteri gibi olayları deneyimlerdik. Başkarakterlerle güler, onlarla zorlu deneyimlerden geçer, onlarla ağlardık. Bugün “Amerikan Tiyatrosu” dersini verirken bu duyguları hala taptaze yaşarım. Ahmet Hocamız özenli ve güzel ders anlatımının yanı sıra öğrencilerinin faydalanması için de Amerikan Tiyatrosu’nu anlatan *Introduction to American Drama* (2019) adlı bir de ders kitabı da kazandırmıştır literatüre. Bu kitabında tıpkı derslerde de anlattığı gibi ayrıntılı bir şekilde Amerikan Tiyatrosu’nun geçmişten günümüze gelişimini oyun örnekleri ile birlikte ele almıştır. Bugün verdiğim Amerikan Tiyatrosu dersinde bu kitabı öğrencilerime okuturken hocamdan ders almış olmanın ve onun akademik başarısının meyvesini öğrencilerimle paylaşıyor olmanın haklı gururunu hep yaşarım ve onu her zaman güzel bir şekilde yad ederim.

Ahmet Hocamız öğrenci dostu bir insandı. Her zaman öğrencisine bir dost sevecenliğinde yaklaşır ilerde her bir öğrencisinin kendi meslektaşısı olacağını belirtip öğrencilerine saygı duyduğunu her zaman gösterirdi. Her bir öğrencisinin ilerde kendisi gibi bir hoca olarak donanımlı olması gerektiğini öğütler ve çalışmanın her zaman insanı yücelteceğinin altını

çizerdi. Güler yüzünü hiçbir zaman sakınmazdı öğrencisinden. Kızdığına bile tatlı bir sertliği vardı ve çabucak da geçerdi. Eminim ki onu hiçbir öğrencisi kızgın biri olarak hatırlamıyordur. Sanki hep gülümsemesiyle beni hatırlayın der gibiydi çünkü. Her zaman bize sınıfın kapısından girer girmez tüm derdimizi tasamızı kapının dışında bırakıp sorumluluklarımızı bilerek hareket etmemiz gerektiğini hatırlatırdı. Nitekim kendisi de bunu çok başarılı bir şekilde gerçekleştirmiştir ki onu hiçbir zaman üzülürken ve kızgınken hatırlamayız.

Ahmet Hocamız çok dirayetli ve güçlü bir insandı. Her güçlüğe karşı durmasını bilen, her zorluğun üstesinden gelebilen ve mücadeleden asla yılmayan, kendini olumsuzluklara veya hayal kırıklıklarına teslim etmeyen harika bir insandı. Onu dışardan gözlemleyen bir insan kolayca bunu anlayabilirdi. Pes etmeyen ve mücadelecisi ruhu onu belki de Ahmet Beşe yapan en önemli özelliklerinden biriydi. Bu yüzden belki de o amansız hastalıkla mücadele ederken hep dimdik durmuş, olumsuzluklara kendini hiç teslim etmemiştir.

1961 yılında İstanbul'da dünyaya gelen, ömrünün büyük bir çoğunluğunu Erzurum'da geçiren Ahmet Hocamız Kırgızistan-Manas Üniversitesi'nde başarılı görevler sürdürürken o amansız hastalığa yakalanmış ve 31 Ocak 2023 tarihinde de aramızdan ayrılmıştır. 62 yıla sığan ömründe pek çok insanın gönlünde taht kuran hocamız edebi yolculuğuna Erzurum'da uğurlanmıştır. Onu sonsuz saygı, sevgi ve hasretle kucaklar ve bu vesileyle ona şükranlarımı sunarım.

GÜLE GÜLE AHMET HOCAM...

